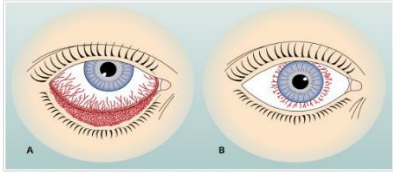

SIDEKALVOTULEHDUS

Kuva 1. Verestävä silmä. Silmän tärkeimmät verestysmuodot. A) Konjunktivaalinen verestys, jossa heileä punoitusta korostuu silmänurkkia ja luomen pohjukkoita kohti. B) Perikorneaalinen verestys, jossa punoitusta ympäröi sarveiskalvo.

Kuva: Lääketieteellinen aikakauskirja Duodecim

Bakteeriperäinen sidekalvotulehdus

- Yleinen
- Konjunktivaalinen verestys
- Rähmä, roskantunne, kirvely, kutina, sidekalvon turvotus
- Jos selvää limaismärkäistä rähmää, todennäköisesti bakteerin aiheuttama
 - o ripsien yhteen liimautuminen aamuisin tyypillistä

Allerginen sidekalvotulehdus

- Samanaikaisesti muita allergisia oireita (kirkas nuha, pitkittynyt yskä, atooppinen ihottuma, siitepölyaika)
- Allergisessa sidekalvotulehduksessa toisinaan vähäisesti "hammastahnamaista" rähmänauhaa/kokkareita
- Allergisessa sidekalvotulehduksessa toisinaan voimakasta sidekalvojen turvotusta

Tutkimukset:

Tavoitteena poissulkea vakavat silmäsairaudet; keratiitti, iriitti, glaukoomakohtaus.

- Anamneesi
- Kova kipu tai jomottava särky (kysy)
- Valonarkuus (esiintyy iriitissä ja allergisessa konjunktiviitissa) (kysy/valo)
- Painoarkuus (palpoi)
- Heikentynyt näöntarkkuus (kysy)
- Samentunut, läiskäinen tai haavainen sarveiskalvo (värjää)
- Pieni tai epämuotoinen mustuainen (valo)

Lääkärin vastaanotolle, jos

- o piilolinssin käyttäjä
- o kova kipu tai jomottava särky
- o valonarkuus
- o heikentynyt näöntarkkuus
- o perikorneaalinen verestys
- o ei ole parantunut ensimmäisellä ab-tippakuurilla

- oireet epätyypilliset tai poikkeuksellisen voimakkaat, ei rähmää
- fluoresiivärjäyksessä epätyypillinen löydös.

Hoito ja ohjaus

- **Rähmivä silmätulehdus eli bakteerikonjunktiviitti:**
 - Silmän puhdistus, kaikki näkyvä rähmä poistetaan (rähmä tartuttavaa, potilaalle oma käsipyyhe kotona)
 - Paranemistaipumus itsestään, lieväoireiselle voi kirjoittaa reseptin varalle ja sanoa, että aloittaa tipat, jos ei parissa päivässä helpota itsestään
 - **Oftan Akvakol 5 mg/ml silmätipat ENSISIJAINEN**
 - **1 tippa 6-8 krt/vrk, viiden vuorokauden ajan ja 1-2 vrk oireiden hävittyä**
 - Tipat tiputetaan venyttämällä alaluomen ihoa ja tipauttamalla tippa luomen alle
 - **Oftan Chlora 10mg/g -voide**
 - 1cm voidetta alaluomitaskuun yön ajaksi
 - Tekee näön sumeaksi hetkellisesti
 - **Fucithalmic 10 mg/g silmätipat**
 - Kapeakirjoinen, kirvelee enemmän, **annostellaan harvemmin**
 - Kattaa useimmat pienten lasten bakteerikonjunktiviitit
 - 1 tippa kahdesti vuorokaudessa, viiden vuorokauden ajan ja 1-2 vrk oireiden hävittyä
- **Allerginen sidekalvotulehdus**
 - antihistamiini p.o.
 - mahdollisen astman tehokas hoito
 - allergisen nuhan tehokas hoito (kortisoninenäsumutteet)
 - kromoglikaatti- tai lodoksamiditipat (reseptivapaat)
 - tarvittaessa lisäksi antihistamiinitipat (reseptivapaita löytyy)

Diagnoosi H10.0

Toimenpide WZB00, WZC30

Lähteet; Lääkärin käsikirja 2024, Sidekalvotulehdus